

BUDAPEST I. KERÜLET BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

Viziváros ó Vár ó Krisztinaváros ó Tabán ó Gellérthegy

TÍZ ÉVES A MAGYAR NYELV ÉS A MAGYAR KÖNYV ÜNNEPE

BEMUTATKOZNAK A SZELLEMI HUNGARIKUMOK

Augusztus 31. és szeptember 2. között, Buda 1686-os visszavívására emlékezve idén immár tízedik alkalommal rendezi meg a Budavári Önkormányzat és a Litea Könyvesbolt a Magyar Nyelv és a Magyar Könyv Ünnepeit a Budai Várban, a Szentháromság téren.

Az 1541-ben török kézre került Buda Vára másfél évszázadon keresztül túrta az idegen oszmán hatalom és az azt képviselő 99 budai pasa uralkodását. Több sikertelen kísérlet után 1686 júniusában soha nem látott összefogással, a Szent Liga szövetséges csapatai megkezdték a Budai Vár 77 napon át tartó ostromát a Várat védő törökökkel szemben. 1686. szeptember 2-án végül győzelmet hozott a keresztény szövetségeseknek, a törököknek fel kellett adnia Budát. A Magyar Nyelv és a Magyar Könyv Ünnepe a várvédők és az önkéntesek kitartásának, valamint a török uralom alól való felszabadulás utáni kulturális fejlődésnek állít emléket.

Az elmúlt egy évtizedben, a rendezvény születése óta sokan megkérdezték már: miért ünnepeljük a magyar nyelvet és az azt hordozó, megtestesítő magyar könyvet? Miért ne ünnepelnénk?! Hiszen anyanyelvünk az, amely jellemez bennünket, amely megkülönböztet minket másoktól. A kultúránk, az irodalom, a könyvek pedig nemzeti büszkeségünk részei. Éppen ezért a jubileumi Könyvünnepen a könyvek mellett azokat a szellemi hungarikumokat is bemutatjuk, amelyek egyedülállóvá teszik kultúránkat. A színpadon mások mellett fellép *Sebő Ferenc*, Kossuth-díjas énekes, gitáros, tekerőlantos, dalszerző, népzenekutató. Az által elindított táncházmozgalom 2011-ben az UNESCO szellemi örökség listájára is felkerült.

A nyitónap estéjén az Operettszínház művészeinek jóvoltából **Huszka Jenő műveiből** csendülnek fel az ismert dallamok. Huszka a magyar operettmuzsika egyik klasszikusa, akinek nyomán világhírűvé vált a magyar operett. Szombaton este az idén 60 esztendő **Rajkó Zenekar** lép a közönség elé, az együttes tagjai az évszázados hírű cigányzenész-dinasztiák ősi zenei tehetségét és hagyományait őrzik. Vasárnap, a zárónapon a magyar- és világzenét játszó Napra zenekar mutatkozik be a Könyvünnepen.

Napközben is számos program várja az érdeklődőket. A színpadon bemutatkoznak a kiadók és az alkotók, mások mellett *Jókai Anna, Nádasdy Borbála, Sándor György, Czákó Gábor, Tóth Gy. László, Lentner Csaba* és *Záruq Péter Farkas*. A Könyvünnepre mintegy kéttucat könyvkiadó és könyvkereskedés fogadta el a meghívást.

A gyermekeket délelőtt színpadi programokkal várjuk: szombaton a **Lúdas Matyi**, vasárnap pedig a **Mátyás király szárnyai** című mesét nézhetik meg a kicsik. Napközben pedig kézműves foglalkozások és óriáskifestő is várja a családokat.

Az idei évben Buda 1686-os visszavívására **ostromjátékkal és hagyományörző katonai bemutatókkal** emlékezünk a Buda Eliberata hagyományörzőinek segítségével, akik a Halászbástyán elevenítik fel Buda ostromát. A Szentháromság téren felállított török és magyar sátrakban pedig mindenki megismerheti a tábori élet hangulatát.

A jubileumi Könyvünnephez több vári közintézmény is csatlakozott. Az **Országos Széchényi Könyvtárban** augusztus 31-én és szeptember 1-jén 10.00 -18.00 óra között ingyenesen megtekinthető az első Magyarországon nyomtatott könyv, a **Budai Krónika** és még két másik, csak nagyon ritkán látható könyvritkaság. További muzeális értékű könyvek és herendi porcelánok tekinthetők meg a nemzeti könyvtár **Ragyogás – Porcelán- és könyvritkaságok** című kiállításán.

A **Magyarság Házában** a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, a Design Terminál Nonprofit Kft. és a Moholy - Nagy Művészeti Egyetem által közösen gondozott „**Gombold újra! Divat a magyar**” pályázat díjazott alkotásait tekinthetik meg a látogatók, ingyenesen. Minden egész órában a divatbemutatókról készült film is látható.

Részletes program:

2012. AUGUSZTUS 31., PÉNTEK

15.30. MAGYAR DUDÁSOK

A Magyar Dudazenekar tagjai már évtizedek óta különféle hangszereken (duda, török síp, furulya, koboz, dob) mutatják be többek között a kuruc kor zenéjét, amelyet táncosaik hajdútáncokkal tesznek még színesebbé.

16.00. ÜNNEPÉLYES MEGNYITÓ

A jubileumi Könyvünnepet megnyitja: Halász János, az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkára, köszöntőt mond dr. Nagy Gábor Tamás polgármester, közreműködik Baricz Gergő.

17.00. SÍPPAL, DOBBAL – SEBŐ FERENC KONCERTJE

Sebő Ferenc énekes, gitáros, tekerőlantos, dalszerző, népzene kutató, akinek munkáját az idei évben Kossuth-díjjal ismerték el. Az által elindított táncmozgalom valódi kulturális hungarikum, amely 2011 novemberében az UNESCO szellemi örökség listájára is felkerült.

18.00 JÓKAI ANNA

A Széphalom Könyvműhely vendége a Kossuth-díjas magyar író- és költő.

18.30. „TANÁR ÚR KÉREM” – A 125. ÉVE SZÜLETETT KARINTHY FRIGYESRE EMLÉKEZÜNK

Már gyermekkorában átutazott a Föld középpontján, később saját koponyája körül kelt útra, és amiképp a humorban nem ismert tréfát, úgy filozófiája is elképzelhetetlen a humor nélkül. 25 éve született Karinthy Frigyes. A színpadon Szalay Károly író, Karinthy Márton színházrendező idézi fel alakját. Az iskolakezdés előtt pedig Kézdy György színművésztől hallhatunk részleteket a Tanár úr kérem című karcolatfüzérből.

20.00 „LONDONBAN HEJ, VAN SZÁMOS UTCA ...”

Ötven esztendeje hunyt el a magyar operettmuzsika egyik klasszikusa, Huszka Jenő, akinek nyomán világhírűvé vált az operett magyar ága, ő tudta legjobban és legkövetkezetesebben a verbunkos hangot, a magyar táncritmust, a palotást, a csárdást, a népies műfajt beépíteni a sikeres bécsi klasszikus operett bevált formakeretébe. Egyházi Gézával, Boncsér Gergellyel, Blaskó Bernadettel, Csonka Zsuzsannával, Vörös Edittel, Kovács Róberttel, Pásztor Ádámmal Török Annával Huszka Jenőre emlékezünk egy látványos gálaest keretében.

2012. SZEPTEMBER 1. SZOMBAT

GYERMEKMATINÉ

10.0 LÚDAS MATYI

Fazekas Mihály legismertebb művének bábszínházi átdolgozását tekinthetik meg kicsik és nagyok a Kereplő Színház előadásában.

GYERMEKMATINÉ

11.00 HAGYOMÁNYÓRZÓ ELŐADÁSOK GYERMEKEKNEK

1686 nyarának eseményei, Buda visszavívását, a százötven éves török hódoltság lezárását ünnepeljük a Buda Eliberata hagyományörzőivel. A korhű ruhába öltözött magyar várvédők és török janicsárok játékos formában ismertetik meg a gyerekekkel a tábori életet, a török kori fegyvereket. Vigyázat! A török katonák elrabolják a gyermekeket, hogy janicsárokká neveljék!

13.00 BEMUTATKOZIK A L'HARMATTAN KIADÓ

13.30 LUGAS – TERTIUM DATUR

A Kortárs Kiadó gondozásában jelent meg Ambrus Lajost új esszékötete. Írásművészetének tengelyét adják a rendszeresen publikált esszék és tárcák, melyek országosan ismertté és megbecsültté tették nevét; pontosabban az a belőlük sugárzó szemléletes létmód, melynek leginkább a táj-tradíció-kultúra fogalmak lehetnek háromszögelési pontjai.

14.00 NÁDASDY BORBÁLA

A jubileumi Könyvünnepen a Litea vendégeként mutatkozik be Nádasyd Borbála, aki édes-keserű, hazája iránti vágyakozással és szeretettel teli életrajzi naplói után 2012-ben újabb utazást tett a múltba. Ízes élet című könyvében a boldog gyermekkor ízei, ételei, étkezési szokásai, a régi hagyományok összefonódnak az „új haza” franciás ízeinek élményeivel.

14.30 VERSESKÖTETEK A MAGYAR NAPLÓ KIADÁSÁBAN

A színpadon Iancu Laura Kinek a semmi mindene és Filip Tamás Kő, papír, olló című versesköteteit mutatják meg a szerzők.

15.0 HOMMAGE Á ÖRKÉNY

Örkény István születésének centenáriumára jelent az Arcus Kiadónál a Kétpercesek - Hommage á Örkény című exkluzív album, amely száz válogatott „Egyperces” novellát, száz kortárs képzőművész, egy-egy illusztrációját tartalmazza, Sándor György előszavával. A kötet valódi kuriózum, hiszen 600 számozott példányban készült. A Kossuth-díjas humoralista az Örkény-album mellett saját köteteivel is bemutatkozik a Könyvünnepen.

15.30 GROTSZK – ÖRKÉNY EGYPERCESEK

„Szíveskedjék terpeszállásba állni, mélyen előrehajolni, s ebben a pozitúrában maradvá, a két lába közt hátratekinteni. Köszönöm” – írja a Örkény István első egypercesében, az Arról, hogy mi a groteszk-ben. A száz éve született íróra, a csak rá jellemző Egypercesekkel Áron László színművész közreműködésével emlékezünk.

16.00 BUDAVÁRI TÓTH ÁRPÁD MŰFORDÍTÓI DÍJ ÁTADÁSA

A Budavári Önkormányzat a tavalyi évben alapította meg a Tóth Árpád Műfordítói Díjat, amellyel a műfordítók munkáját ismeri el. Egyik esztendőben a magyarról idegen nyelvre, míg másik évben az idegen nyelvről magyarra fordító szerző kaphatja meg az elismerést. Az első elismerést Tandori Dezső kapta, az idei évben pedig Owe Berglund svéd műfordító részesül a kitüntetésben. - A magyar az istenek nyelve, és azért teremtették, hogy az emberek költeményeket írjanak rajta. Tudtam, nincs menekvés. Ezeket a verseket svédül meg kell szólaltatnom!– vallja Owe Berglund.

A svéd műfordítót Szentmártoni János, a Magyar Írószövetség elnöke köszönti.

17.00 „HA EGY KICSIT JOBB LESZ ETTŐL A VILÁG”

Gondolatok a Szerelemről, a Hazáról, Hitről... az Életről Benkő Péter Jászai Mari-díjas színművész és Kató Zoltán (szaxofon) közreműködésével. A műsorban Juhász Gyula, Nagy László, Tóth Árpád, Márai Sándor, Wass Albert művei mellett Anthony De Mello, Khalil Gibran, Richard Bach írásaiból is elhangzanak.

18.00 JÓ A BOR MINDENKOR, HAJNALKOR, ÉJFÉLKOR

Magyarország méretéhez képest egyedülálló bor választékkal dicsekedhet. A területen egyaránt előfordulnak mediterrán stílusú villányi, friss, gyümölcsös jellegű Balaton környéki, Észak-Dunántúli, testes, savas Északkelet-Magyarországi, Soproni, a sajátos ízvilágú Somlói és nem utolsósorban világhírű Tokaji aszús borok. A magyar borokról Vida Péter, az Év Borásza mesél. Aki megkívánta e nemes nedűt, a Vida Családi Birtok standjánál megkóstolhatja.

18.30 BUDA ELIBERATA OSTROMJÁTÉK

Az 1541-ben török kézre került Buda Vára, másfél évszázadon keresztül túrta az idegen oszmán hatalom és az azt képviselő 99 budai pasa uralkodását. Több sikertelen kísérlet után 1686 júniusában soha nem látott összefogással, a Szent Liga szövetséges csapatai megkezdték a Budai Vár 77 napon át tartó ostromát a Várat védő törökökkel szemben. 1686. szeptember 2-án végül győzelmet hozott a keresztény szövetségeseknek, a törököknek fel kellett adnia Budát. Buda ostromát eleveníti fel a látványos játék korhű ruhákban, fegyverekkel.

19.30 ÖRÖMÜNNEP

Buda visszavívásakor az emberek „Buda eliberata!”, azaz Buda felszabadítva! kiáltásokkal, örömmünneppel köszöntötték a török félhold elestét. A Könyvünnepen zenészekkel, hajdútáncosokkal ünnepeljük a sikeres ostromot.

20.0 RAJKÓ EGYÜTTES

Az idén 60 éves Rajkó Zenekar a világon egyedülálló művészeti együttes, tagjai az évszázados híru cigányzenész- dinasztia ősi zenei tehetségét és hagyományait

örzik. Hatvan éves fennállásuk alatt több mint tízmillió nézőt szórakoztattak közel tízezer koncertjükön a világ 110 országában.

2012. SZEPTEMBER 2. VASÁRNAP

GYERMEKMATINÉ

10.00 BUDA ELIBERATA GYERMEKEKNEK

Hagyományörző játékok és kézműves-foglalkozások gyermekeknek.

GYERMEKMATINÉ

11.00 MÁTYÁS KIRÁLY SZÁRNYAI

Kalandos játék bábokkal, előszóval, muzsikával a Márkus Színház előadásában.

Több mint ötszáz éve ükapánk ükapja idején, egészen más világ volt Magyarországon. Ebből az időből maradt ránk híre és neve törökverő Hunyadi Jánosnak és az Ő fiacskájának, Mátyásnak. Nevelték tudósságra, bajvívásra... és egy napon a Duna jegén két angyal királlyá koronázta. Szilágyi Erzsébet és Hunyadi János emlékezik vissza nagy királyunk gyermekkorára, győztes csatáira, és lelkének égbe szállására.... Akkor még angyalok töltötték meg az eget, a kapukban sárkányok tisztelegve fújták a tüzet...

13.30 BEMUTATKOZIK AZ ATLANTIC PRESS KIDÓ

A kiadó három szerző három kötetét mutatja be. Trux Béla: A templomos lovagok című romantikus drámája a lovagi élet izgalmas hétköznapijait mutatja be, korhű részletességgel és váratlan fordulatokkal.

Kálmán Mari: Ecetudvar című kisregénye új, eddig kevésbé ismert szemszögből, a második generáció hétköznapi küzdelmein keresztül mutatja be az asszimiláció, az integráció és az identitáskeresés fogalmát.

Bokor Pál: Obama című könyvében olvasmányos stílusban mutatja be korunk egyik legérdekesebb és feltétlenül legfontosabb politikai szereplőjét. A színes képmellékletéből pedig úgy tűnik, hogy Obama egyénisége nemcsak a fiatal amerikai szavazók millióit bővölte el, hanem a mindig kritikus fotóriportereket is.

14.00 AZ ANIMA KIADÓ ÚJDONSÁGAIBÓL

A magyar történelem XIX. század végi és XX. század eleji korszakát átírják azok a dokumentumok, amelyek a gerincét adják Raffay Ernő Harcoló szabadkőművesség –

küzdelem a katolikus egyház ellen című új könyve. A tudományos munka ismerteti, hogy a titkosan működő társaság saját szabályzatait és a legtöbb korabeli vonatkozó magyar törvényt megsértve politikai szerepvállalásba kezd, amelynek egyetlen fő célja: a keresztény magyar állam megdöntése. Miután ennek egyik legfőbb támasza a katolikus egyház, így soha nem látott küzdelemben próbálják ellehetetleníteni, lejáratni és megsemmisíteni a legnagyobb keresztény erőt.

Kit lássak, kire, mire gondoljak, ha Csurka István nevét hallom, ha a nevét leírom? Erre adhat keresi a választ Domonkos László Csurka című könyvében. A szerző új művében egyedülálló portrét rajzolt a politikus-íróról. A két szerző beszélgetőtársa Szakács Árpád.

14.30 BEAVATÁS X. – JÉZUS BESZÉLŐ KÖVEI

Czakó Gábor új kötete az utóbbi esztendő nyilvános fölvételeinek szövegét tartalmazza olyan kérdésekről, mint Jézus első pöre a főpapokkal és a vénekkel Nagykedden – a Nagypéntek hajnali tárgyalás előzményeként. Vajon miért beszél Jézus példabeszédekben?

15.00 NAGYAPÁM FEGYVER REJTEGET

A Scholar kiadó új kötetéről a szerző, Gärtner-Kertész Tibor beszél.

A százados úr csendes, jó humorú ember volt, aki jóformán egyáltalán nem törődött a politikával. Az első világháború kitörése előtt nyugodt jómódban élte a Pajzán Farsangnak becézett békeévek mindennapjait. Úgy élt, mint a többi budai polgár. Mi vehette rá ezt a kedélyes embert arra, hogy néhány évvel később egy zászlóalj felszereléséhez elegendő hadiarzenált rejtegessen a házában? Minek kellett bekövetkeznie ahhoz, hogy ez a mókamester hírében álló, jó humorú úriember szembeszálljon az antant katonai ellenőrző bizottságával, a pestiek által megvetően „szaglászó bizottság”-nak nevezett testülettel?

15.30 ÉLJEN KUN BÉLA! SUZY NIMFOMÁN

E két mondat van felfestve olaszul a római magyar nagykövetséggel szemközti kőkerítésre. Ott volt már 1990–1995-ben is, amikor Szörényi László, a tudós humanista szerző nagykövetként hajmeresztő kalandokon esett át. Karcolataiban ezeket idézi fel derűvel, bölcsességgel, humorral, megcsillogtatva kivételes emlékezőképességét, műveltségét.

16.00 BUDA ELIBERATA OSTROMJÁTÉK

Buda ostromát eleveníti fel a látványos játék - korhű ruhákkal, fegyverekkel.

Az 1541-ben török kézre került Buda Vára, másfél évszázadon keresztül türte az idegen

oszmán hatalom és az azt képviselő 99 budai pasa uralkodását. Több sikertelen kísérlet után 1686 júniusában soha nem látott összefogással, a Szent Liga szövetséges csapatai megkezdtek

a Budai Vár 77 napon át tartó ostromát a Várat védő törökökkel szemben. 1686. szeptember

2-á végül győzelmet hozott a keresztény szövetségeseeknek, a törököknek fel kellett adnia Budát.

17.00 GYŐZELMI MENET A BUDAI VÁRBAN

Buda 1686-os visszavívása alkalmából ünnepi felvonulás a Budai Várban. A menet a Szentháromság térről indul a Hess András tér – Fortuna utca – Bécsi kapu tér – Kapisztrán tér útvonalon.

17.00 MAGYAR VÉRTANÚK ÉS SZENTEK –ETALON KIADÓ

Az Etalon Film Kiadó tudatosan válogatva olyan kiadványokat jelentet meg, amelyek a spiritualitás és vallás körébe tartoznak és fontos mondanivalót, erkölcsi üzenetet hordoznak. A Könyvünnepen a magyar vértanúkról és szentekről szóló kiadványaikat mutatják be.

17.30 VÁLOGATÁS A MAGYAR NAPLÓ PRÓZÁIBÓL

Oláh János Száműzöttek című novellafüzérének elbeszéléseiben képzelt falusi színtereken elevenednek meg a II. világháború és a következő évtized történései. A háborúban, tévesztésben és forradalomban egyaránt a lélek, erkölcs, hagyomány pusztulását, a túlélés könnyebb és rögzesebb lehetőségeit, olykor lehetetlenségét láttatja. Mi lett volna, ha sorsfordító pillanatokban másként dönt az író? – ezt a kérdéskört járja körül Ferdinandy György Pók a víz alatt című kötete.

18.0 KIK TÁMADJÁK MAGYARORSZÁGOT?

A Kairosz Kiadó gondozásában megjelent kötetet Tóth Gy. László, Lentner Csaba és Zárug Péter Farkas mutatja be. Magyarország külföldi megítélése ellentmondásos. Politikai hovatartozástól és vérmérséklettől függően egymást kizáró értékelések

befolyásolják a szereplőket és az eseményeket. Az Európai Parlamentben működő szocialista, liberális és zöld frakció tagjai szerint a nacionalista, populista Orbán-kormány felszámolta a demokráciát, és nekilátott a jogállam lebontásának is. Mások viszont azt hangoztatják, hogy az Orbán-kormány innovatív gazdaságpolitikája és tradicionális társadalompolitikája az adott helyzetre adott egyetlen lehetséges jó válasz. Tóth Gy. László politológus kísérletet tesz napjaink történéseitől kicsit elszakadva a politikai és történelmi háttér felvázolására is. Okfejtésében nyomon követhető, hogy kik támadják Magyarországot és miért?.

18.30 OTTILK 100

Az Iskola a határon szerzőjére Czigány György József Attila-díjas, Prima Primissima díjas, Magyar Örökség Díjas író emlékezik.

20.30.NAPRA ZENEKAR KONCERTJE

A 2004 őszén alakult Napra Zenekar kiindulópontja a Kárpát-medence népzeneje, amelyet azonban nem autentikus formában adnak elő, hanem a mai, újszerű hangzásra törekedve. A zenekar tagjai korábban világ- és népzenei együttesekben játszottak. Az elektronikus és az akusztikus hangzás elegyítése, az elektronikus hangszerek - dob, basszusgitár, gitár - a népiekkel: hegedűvel, brácsával, cimbalommal, tangóharmonikával együtt megszólaltatva eredményezi a Naprára jellemző egyedi hangvételt.

2007-ben megjelent „Jaj, a világ!” című nagylemezük elnyerte a „2007 legjobb hazai világzenei albuma” Fonogram-díjat.

EGÉSZ NAP:

Az Országos Széchényi Könyvtárban csak ezen a hétvégén (szombaton) ingyenesen megtekinthető a Budai Krónika, az első Magyarországon nyomtatott könyv

Tábori élet a török-korban - a Buda Eliberata hagyományörzői mutatják be, hogyan is éltek a várvédők a török-korban

Kézműves-programok a Hadtörténeti Intézet és Múzeum közreműködésével

Óriáskifestő a Phytes Kiadó jóvoltából

Székelyföldi legendárium – óriástársasjáték székelyföldi mondákkal

KEDVEZMÉNYES KIÁLLÍTÁSOK: Vásároljon bármilyen kiadványt a Könyvünnepen, és kedvezményesen tekintheti meg az Országos Széchényi Könyvtár Ragyogás és a Magyar Nemzeti Galéria Hősök, királyok, szentek - A magyar történelem képei és emlékei című kiállításokat. A kedvezményre jogosító karszalagot kérje a kiadóktól!